Ioannis Sulpitii VERULANI, DE MORIBUS ET CIVILITATE Puerorum, CARMEN.

EDINBURGI,
Excudebat Hæredes & Succeſſores *Andreæ Anderſon*, Typographi Regii, *Anno DOM.* 1696.

Joannis Sulpitii VERULANI, DE MORIBVS & CIVILITATE PUERORUM, CARMEN.

QUos docet in vita mores ſervare docemus,
Virtuti ut ſtudeas, literuliſque ſimul.
Quæ te igitur moneo miti puer indole ſerva,
Fixæque tuis oculis hæc mea juſſa tene.
Omnibus in rebus ſtudeas precor eſſe modeſtus.
Sis avidus laudis, ſit tibi cura boni.
Sis pius ac ſanctus: nec non venerare parentes:
Et noceas nulli, furripiaſque nihil:
Futilis & mendax nunquam nec credulus eſto:
Dedecus & metuas, & reverere bonos.
Improba peſtiferi fugias commercia cœtus,
Sic & honorus eris, ſic eris ipſe bonus.
Nec maledicta refert, nec promas turpia dictu.
Eſt ſtomachoſa quidem dicere, turpe tibi.
Segnitiem fugito quæ vitæ commoda pellit,
Parce gulæ turpi, luxuriamque fuge.
Parce & avaritiæ, bilem frænare memento;
Atque animi faſtus, invidiamque ſimul.
Fidus ſis, audenſque bonus, temerarius eſſe,
Deſpice: nou audax ſis, timiduſve nimis,
Eſto verecundus, rectum te lectus habebit;
Derege nec ſocium, nec tua membra puer.

Nec fis difficilis nimium, nimiumque severus
Sed bonus & blandus conspiciare puer.
Nec penitus mutum, nec te decet esse loquacem:
Convenit ille toro, convenit ille foro:
Hæc te servantem vitæ laus, spesque futuræ;
Spernentem turpis, pœnaque, morsque manent.
Nunc faciles aures, animum quoque trade serenum:
Morigerare mihi, mollia jussa dabo.
Sit sine labe toga & facies sit lota manusque:
Scitis nec naso pendeat ulla tuo.
Et nihil emineant, sint & sint sordibus ungues,
Sit coma, sit turpi calceus absque luto.
Linguaque non rigeat, careant rubigine dentes:
Atque palam pudeat te fricuisse caput.
Exprimere & pulices, scabiemque urgere nocentem,
Nec te lordidulum, qui videt ista, vocet.
Seu spuis aut mungis nares, mutaive, memento,
Post tua concussum vertere terga caput.
Mucorum haud tangas digitis, sputumve resorbas,
Panniculo, nasum mungere nempe decet.
Et ructare cave, quin os in terga reflectas
Strinxe os, & crepitum comprime quæso puer.
Munditiæque tibi placeant: medio quoque cultu
Utere ne turpis, vel videare levis.
Non foro qui laudem summo te accumbere mane?
Judice conveniens me dabit hora cibum.
Nec vos ante focum cœnas producite longas,
Esse decet vivas, vivere, novit edas.
Nec sis vinosus, quamvis potásse Catonem
Fama refert: fugias sumere vina mera.
Namque cibus nimius, potus quoque maxima pœna
Corporis & vires, ingenioque rapit.
Insternas mensam, nitidas imponito quadras,
Atque salem & cererum, flumina, vina, dapes.
Deinde precare Deum, qui nobis cuncta benignè
Surgens, ut sanctos det tibi mane cibus.
Atque puer jubeo, sedeas vel raro: sed astans,
Pocula porrige celer, tolle, repone dapes.

Jamque

Juraque convivas semper importare minister
Effuge : nam turpis sæpe fit inde toga.
Quoque jubebit herus. facilis semperque subito;
Quemque tibi dederit, tu tibi sume locum.
Et licet antiqui cubuissent pectore prono.
Te colla hæc ætas recta tenerè jubet,
Et finito mensæ cubitis hærere potentes:
Tu tantum facilis pone, repone manus :
Quodque vir egregius pavido tibi porrigit, illud
Sume lubens, grates, aptaque verba refer.
Esto tribus digitis, magnos nec sumito morsus.
Nec duplices offas, mandare utrinque juvet.
Te vitare velim, cupidus ne ut lucro sonoras
Contractes fruces, mandare rite decet.
Gausape non macules, aut pectus : nec tibi mentum
Stillet, sitve tibi ne manus uncta. cave.
Sæpè ora, & digitos mappa siccabis adaptà :
In quadra faciat nec tua palma moram.
Quod tibi vicinum fuerit, tu sume : sodali
Cede tuo, referat dum tamen ille manum :
Dumque in frusta secat, caveas sumpsisse recisa :
Lucro legit dulces absque rubore bolos.
Non manibus gremio immissis, tibi vellicet unguis
Quod sumes : residens, non agito pedes,
Incidasque prius quam dens contundat offellam;
Tingantur rursum ne tibi morsa, cave.
Ne lingas digitos, nec rodas turpiter ossa.
Astea cultello radere rite potes,
Sive super mensam cortex cumuletur, & ipsa
Ossa, vel in quadram, præ pedibusve jace.
Nec digitis tenta, nec pingula dilige frustra :
Et quocunque manus, huc tibi lumen eat.
Nec socium torvè inspicias, quidve ederit ille
Advertas ; gestus inspicè sæpè tuos.
Pocula cum sumes, terga tibi mappa labella:
Si tergas manibus, non mihi charus eris.
Una manus sumat pateram : ni hanc jactet in hostem
Theseus, aut Beli sint monumenta patris.

Hinc

Hanc binis quod ſi manibus captabis, id apte
Efficies : digitis pocula ſume tribus
Ac teneas oculos : nec ſupra pocula fare ;
Plena aliqua vites ſit tibi bucca cibo.
Deme merum cyatha; multum ne forte ſuperfit
Quod nolit ſocius ſumere forte tuus.
Qui ſapit, extinguet multo cum fonte falernum,
Et parco lympham diluet ille mero.
Haud facies binos hauſtus : nec feſſus anheles :
Sibila nec labiis ſtridula prome tuis.
Nec cito ſorbebis velut ovi lutea grati,
Nec nimium tarda ſume falerna mora.
Unum, ſive duo, ad ſummum tria pocula ſumes;
Si hunc numerum excedas, jam mihi potus eris.
Fac videas quodcunque bibes, modicumque pitiſſa,
Grater, ſive calix, det tibi vina, brevis.
Os quoque tergebis ſemper poſt pocula, palmas
Abeiae, quum menſam deſeris, atque labra.
Denique jam grates pro donis reddito Chriſto,
Qui æternas nobis præparat unus opes :
Inflectenſque genu, jungens & brachia, Profi,
Dicito : mox tolles ordine quæque ſuo.

Regimen

Regimen Mensæ honorabile

Nemo Cibum capiat donec Benedictio fiat.

Dum manducas

Vultus hilares habea-
Sal cultello capia-
Quod edendum sit ne peta-
Non depositum capia-
Rixas & murmura fugia-
Manibus erectis sedea-
Mappum mundam tenea-
Ne scalperis, cavea-
Alijs partem tribua-
Morsus non rejicia-
Modicum sed crebro biba-
Gratias DEO per CHRISTUM refera-

etc.

Privetur mensâ, qui spreverit hæc documenta.

FINIS.